

Handläggare
Annika Andersson
Telefon: 08-50812192

Till
Södermalms stadsdelsnämnd
15 juni 2023

Revisorernas årsrapport för Södermalms stadsdelsnämnd 2022

Yttrande gällande årsrapport dnr RVK 2023/32

Förvaltningens förslag till beslut

Stadsdelsnämnden överlämnar förvaltningens tjänsteutlåtande som svar på revisorernas årsrapport.

Sammanfattning

Revisorerna för Södermalms stadsdelsnämnd har avslutat revisionen för nämndens verksamhet 2022. Revisorernas årsrapport redovisar resultat och bedömningar av revisionsårets granskningar samt hur nämnden tagit tillvara rekommendationer från tidigare års granskningar.

Revisorerna bedömer att Södermalms stadsdelsnämnd i allt väsentligt bedrivit verksamheten på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt under 2022. Nämndens interna kontroll har i huvudsak varit tillräcklig. Vidare bedömer revisorerna att räkenskaperna är upprättade i enlighet med lagstiftning, god redovisningssed och stadens anvisningar. Revisionskontorets uppföljning visar också att nämnden i huvudsak har vidtagit åtgärder utifrån tidigare års rekommendationer.

I detta tjänsteutlåtande kommenterar förvaltningen revisorernas rekommendationer samt redogör för planerade och genomförda åtgärder.

Bakgrund

Revisionskontoret har överlämnat ”Årsrapport 2022” till Södermalms stadsdelsnämnd för yttrande senast den 30 juni 2023. Den årliga revisionen omfattar granskningar och bedömningar kring:

- Verksamhet och ekonomi
- Intern kontroll
- Räkenskaper

Revisionen har utförts enligt kommunallagen, andra tillämpliga lagar, reglementet för stadsrevisionen och god revisionsordning i kommunal verksamhet. Granskningen har genomförts med den inriktning och omfattning som behövts för att ge en rimlig grund för bedömning av nämndens verksamhet. Bedömning sker utifrån fastställda kriterier.

Ärendet

Revisorernas årsrapport redovisar resultat och bedömningar utifrån revisionsårets granskningar samt hur förvaltningen tagit tillvara rekommendationer från tidigare års granskningar.

Verksamhet och ekonomi

Revisionskontoret bedömer att nämnden i allt väsentligt har bedrivit verksamheten på ett ändamålsenligt sätt men identifierar tre områden där nämnden behöver utveckla sitt arbete. Nämnden bedöms ha bedrivit verksamheten på ett från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt.

Granskningsområde	Nämnden behöver
Kompetensförsörjning, ledarskap och bemanning inom äldreomsorgens vård- och omsorgsboenden	Ta fram en plan för att på lång sikt minska andelen timanställda på boendena
Förebyggande barnsäkerhetsarbete inom förskolan	Säkerställa kontinuerlig uppdatering av rutiner och handlingsplaner samt systematiskt följa upp barnsäkerhetsarbetet på nämndövergripande nivå
Samverkansöverenskommelse med Polisen	Se över former för systematisk utvärdering av hur samverkan fungerar i de olika grupper som ingår i arbetet

Intern kontroll

Revisionskontoret bedömer att nämndens styrning, uppföljning och kontroll av verksamheten i huvudsak har varit tillräcklig. Nämndens arbete med den interna kontrollen är en integrerad del i styrning och uppföljning och det finns systematiskt ordnade kontroller. Revisionskontoret identifierar två områden där nämnden behöver utveckla arbetet.

Granskningsområde	Nämnden behöver
Hemvårdsbidrag	Utveckla uppföljning och dokumentation av att kontroller har tillämpats samt att rätt kontonummer registreras i verksamhetssystemet
Följsamhet till dataskyddsförordningen	Utveckla och öka delar av informationssäkerhetsarbetet

Räkenskaper

Revisionskontoret bedömer att nämndens räkenskaper är upprättade i enlighet med lagstiftning, god redovisningssed och stadens anvisningar.

Uppföljning av tidigare års granskning

Revisionskontorets uppföljning visar att nämnden i huvudsak har vidtagit åtgärder utifrån tidigare års rekommendationer. De väsentligaste rekommendationerna som kvarstår att åtgärda finns inom två områden.

Granskningsområde	Nämnden behöver
Ledningssystem för systematiskt kvalitetsarbete inom äldreomsorgen	Säkerställa enhetlig dokumentation av genomförda egenkontroller inom äldreomsorgen
Implementering av dataskyddsförordningen	Slutföra informationsklassning av informationstillgångar och att ta fram konsekvensbedömningar kopplat till dessa

Ärendets beredning

Ärendet har beretts inom stadsdelsdirektörens stab och kansli i samverkan med närmast berörda avdelningar. Ärendet har behandlats i förvaltningsgruppen och pensionärsrådet den 7 juni 2023.

Förvaltningens synpunkter och förslag

Förvaltningen konstaterar att revisionskontorets bedömning är att Södermalms stadsdelsnämnd i allt väsentligt bedriver verksamheten på ett ändamålsenligt sätt och från ekonomisk synpunkt tillfredställande sätt. Revisionskontoret noterar vidare att nämndens interna kontroll är en integrerad del i styrning och uppföljning och att det finns systematiskt ordnade kontroller i organisation, system, processer och rutiner. Den interna kontrollen bedöms därmed i huvudsak vara tillräcklig.

Nämndens arbete och åtgärder för respektive granskningsområde och rekommendation beskrivs nedan.

Verksamhet och ekonomi

Nämnden rekommenderas att:

- Säkerställa årlig uppdatering av rutiner och handlingsplaner, i enlighet med stadens riktlinje för barnsäkerhet.
- Systematiskt följa upp barnsäkerhetsarbetet på övergripande nivå, bl.a. genom att följa upp genomförda barnsäkerhetsronder samt rapporterade incidenter och tillbud som rör barnen.
- Ta fram en plan för arbetet med att minska andelen timanställda i vård- och omsorgsboendena på längre sikt.

Vidare bedömer revisionskontoret att nämnden behöver se över formerna för systematisk utvärdering av hur samverkansöverenskommelsen med Polisen fungerar i de olika grupper som ingår i arbetet.

Årlig uppdatering av rutiner och handlingsplaner, i enlighet med stadens riktlinje för barnsäkerhet

Förvaltningens avdelning för förskola har utsett en arbetsgrupp som tar fram och reviderar underlag och handlingsplaner utifrån stadens riktlinjer för barnsäkerhet. Vidare har avdelningen lagt in barnsäkerhetsarbetet i ILS-webbens väsentlighets- och riskanalys för värdering och hantering.

Barnsäkerhetsarbetet på övergripande nivå

Förvaltningens avdelning för förskola har inkluderat barnsäkerhetsarbetet i sitt årshjul. I årshjulet framgår när avdelningen följer upp och analyserar protokoll från barnsäkerhetsronder samt avvikelser och åtgärder som rör barnsäkerhet. Vidare hanterar avdelningen incidentrapporter och

tillbud löpande i det systematiska kvalitetsarbetet. Vilka arbetssätt, systematiska kontroller och oönskade händelser som finns för barnsäkerhetsarbetet finns nu dokumenterat i avdelningens väsentlighets- och riskanalys.

Plan för att minska andelen timanställda i vård- och omsorgsboenden

Avdelningen för äldreomsorg arbetar enligt plan för att minska andelen timanställda i verksamheterna. Nyckeltal för andelen timanställda följs upp kontinuerligt och vid behov sätts ytterligare åtgärder in. Utgångspunkten är månadsanställning med heltid som norm. Andelen timmar som utförs av timanställda har minskat sedan september 2022 och det pågår en översyn av verksamheternas scheman och bemanning. Våren 2022 startade förvaltningen ett resursteam för hemtjänst och vård- och omsorgsboenden i egen regi. Resursteamet består av månadsanställd vård- och omsorgspersonal som ersätter vid frånvaro som semester, kortare sjukdom, vård av barn och utbildningar. Teamet har succesivt utökats med fler medarbetare sedan början av 2023.

Systematisk utvärdering samverkansöverenskommelse

Förvaltningen har en plan för att utvärdera det övergripande arbetet med samverkansöverenskommelsen men också dess enskilda arbetsgrupper. Varje arbetsgrupp rapporterar återkommande indikatorer och mätmetoder samt aktiviteter och resultat till samverkansöverenskommelsens styrgrupp. Utvärdering kommer genomföras systematisk med utgångspunkt i de slutsatser som drogs av Södermalm och Enskede-Årsta-Vantörs arbete med samverkansöverenskommelsen. Deras arbete var föremål för följdforskning av Anders Stenström, postdoktor vid Kriminologiska institutionen som också deltagit i en workshop under 2022 och föreläst om ”Kriminalstatistik och utvärdering av polisiärt/brottsförebyggande arbete”. Förvaltningen genomför aktuella aktiviteter i åtgärdsplanerna för prioriterade samverkansområdena enligt aktuell lägesbild. Lägesbilden är bilagd nämndens verksamhetsplan för 2022 och åtgärdsplanerna har skickats till den centrala beredningsgruppen på stadsledningskontoret.

Intern kontroll

Nämnden rekommenderas att:

- Införa kontrollmoment för att säkerställa att bankkontonumret för utbetalning av hemvårdsbidraget tillhör den som blivit beviljad bidraget, i enlighet med stadens riktlinjer.
- Etablera rutiner för vad som gäller vid felaktiga utbetalningar och återkrav samt hur dessa ska hanteras.

- Tydliggöra i dokumenterade rutiner för hur biståndshandläggarnas kontroll av hemvårdsbidragen ska ske i samband med de månatliga avstämningarna.
- Införa löpande kontrollmoment i syfte att säkerställa efterlevnaden av riktlinjer och rutiner.
- Säkerställa att stadens anvisningar och regler följs vad gäller redovisning av transaktioner som avser representation.

Vidare har revisionskontoret följt upp den del av revisionsrapport nr 5/2019 där nämndens följsamhet till dataskyddsförordningen granskades. Revisionskontoret bedömer att det kvarstår brister i grundläggande delar av informationssäkerhetsarbetet.

Kontrollmoment för bankkontonummer hemvårdsbidrag

Beställarenheten på avdelningen för äldreomsorg har tagit fram en rutin för utbetalning av hemvårdsbidrag. Rutinen infördes i maj 2023 och innebär att den äldre ska lämna in kontobevis som bekräftar att hen är kontoinnehavare till det bankkonto som bidraget ska betalas in på.

Rutiner för felaktiga utbetalningar och återkrav av hemvårdsbidrag

Förvaltningen har lathundar för felaktiga utbetalningar och återkrav. I dessa framgår att administratör skickar e-post till biståndshandläggare om en felaktig utbetalning av hemvårdsbidrag skett. Biståndshandläggaren kontaktar i sin tur den enskilde för eventuellt återkrav av hemvårdsbidrag.

Biståndshandläggares månatliga avstämningar hemvårdsbidrag

Förvaltningen har infört en ny rutin för att kontrollera att hemvårdsbidrag betalas ut till rätt person. Denna kontroll innebär att risken för utbetalning till fel konto minimeras och endast kan ske om den enskilde byter bank och inte meddelar sin handläggare. Om den enskilde vill ändra konto ska kontobevis som bekräftar att den äldre är kontoinnehavare till det bankkonto som bidraget ska betalas in på lämnas. Så sker också vid nyprövning av hemvårdsbidraget.

Kontrollmoment för riktlinjer och rutiner hemvårdsbidrag

Beställarenheten på avdelningen för äldreomsorg genomför egenkontroll av hanteringen av hemvårdsbidrag två gånger per år. I egenkontrollen följer verksamheten upp hur rutinen efterlevs.

Redovisning av transaktioner som avser representation

Förvaltningens ekonomiavdelning kommer granska samtliga fakturor avseende intern och extern representation för att se till att de har hanterats korrekt. Förvaltningen kommer också erbjuda utbildning för de medarbetare som handlägger fakturor avseende intern och extern representation i Agresso. Genom dessa åtgärder kan nämnden säkerställa att stadens anvisningar och regler följs vad gäller redovisning av transaktioner som avser representation.

Följsamhet till dataskyddsförordningen

Genomföra informationsklassningar och konsekvensbedömningar

Förvaltningen har under 2022 inlett ett arbete för att säkerställa att alla informationstillgångar är identifierade och förtecknade. Detta arbete kommer att intensifieras, och förvaltningen undersöker vilka resurser, strategier och roller som behövs i arbetet framåt. Förteckningen är en förutsättning för att reda ut vilka informationstillgångar som behöver klassas. Den behövs också för att se vilken personuppgiftsbehandling som ska konsekvensbedömmas eftersom de innebär risker för de registrerades rättigheter.

För att informationsklassningar och konsekvensbedömningar ska genomföras är det viktigt med grundläggande kunskap i hela organisationen. Förvaltningen tog fram en lokal anvisning för informationssäkerhet under 2022. I denna finns roller, ansvar och vilka steg som ska tas beskrivna. Innan årsskiftet ska samtliga roller inom det systematiska informationssäkerhetsarbetet vara tillsatta. Förvaltningens dataskyddsombud (DSO) kommer granska förvaltningens genomförande av konsekvensbedömningar under 2023.

Förvaltningen har tagit fram en checklista som beskriver hur informationssäkerhet och dataskydd ska beaktas när en direktupphandling inleds. Vidare har en rutin för hur informationssäkerhet och dataskydd ska beaktas vid införande av nya arbetssätt och tekniska lösningar tagits fram. I rutinen framgår hur informationsklassning och konsekvensbedömning görs och hur informationssäkerhet och dataskydd hänger ihop. Rutinen skickades ut i ett nyhetsbrev under 2022 och alla chefer fick informationen på ett chefsforum. I maj och oktober 2023 kommer DSO och informationssäkerhetssamordnare (ISAM) hålla i en regelbundet återkommande lokal utbildning. Lokal utbildning har erbjudits tidigare men med fokus på dataskydd för alla medarbetare och informationssäkerhet mot chefer. Den nya lokala utbildningen innebär en utökad utbildningsinsats på förvaltningen.

Regelbundet och systematiskt inventera förvaltningens personuppgiftsbehandlingar

I arbetet med att systematisera arbetet med informationsklassningar och konsekvensbedömningar har förvaltningen under 2022 prövat att ha dataskyddsredogörare på varje avdelning med uppgift att förteckna personuppgiftsbehandlingar i systemet Drafit. Förvaltningen har beslutat att genomföra punktinsatser som att ta in konsultstöd för klassningsarbete och personuppgiftsförtecknande samt att förteckna tillsammans i grupp med stöd av dataskyddsombud från maj 2023 och framåt.

Fler medarbetare genomför stadens obligatoriska utbildning

Förvaltningen ser över möjligheten att genomföras stadens obligatoriska utbildningar i grupp för att underlätta för medarbetare som annars har svårt att göra utbildningarna. För att få en mer rättvisande statistik kring antal personer som genomfört utbildningen kommer uppgifter från enheternas tertialuppföljningar och verksamhetsberättelse adderas till utbildningsplattformen statistik. Att stadens utbildningar blir certifieringsutbildningar förväntas ha en positiv effekt på möjligheten att följa upp och kunna öka deltagandet. Förvaltningen har föreslagit för ansvariga i staden att det ska vara möjligt att registrera fler deltagare på ett och samma certifikat. Återkopplingen har dock varit att den möjligheten inte kommer finnas. Detta utgör ett hinder för personal i utförarverksamheter att genomföra utbildningarna. Förvaltningen konstaterar vidare att de obligatoriska utbildningarna behöver målgruppsanpassas och differentieras utifrån de behov som till exempel chef, handläggare eller personal i utförarverksamhet har. Förvaltningen har framfört synpunkten till utbildningsansvariga men har ännu inte fått någon återkoppling i frågan.

Förvaltningen har tagit fram broschyrer om dataskydd och informationssäkerhet för timanställda som inte har tillgång till stadens obligatoriska utbildningar.

Räkenskaper

Revisionskontoret bedömer att nämndens räkenskaper är upprättade i enlighet med lagstiftning, god redovisningssed och stadens anvisningar. Förvaltningens fortsätter därmed med befintliga arbetssätt kring räkenskaperna.

Uppföljning av tidigare års granskning

Revisionskontorets uppföljning visar att nämnden i huvudsak har vidtagit åtgärder utifrån tidigare års rekommendationer. De väsentligaste rekommendationer som kvarstår för nämnden att åtgärda är att:

- Säkerställa enhetlig dokumentation av genomförda egenkontroller inom äldreomsorgen.
- Slutföra informationsklassning av informationstillgångar och att ta fram konsekvensbedömningar kopplat till dessa.

Egenkontroll av dokumentation

Avdelningen för äldreomsorg har en dokumenterad struktur för egenkontroller på en samarbetsyta. Strukturen är gemensam för alla enheter och innebär att genomförd egenkontroll dokumenteras på ett enhetligt sätt. I dokumentationen framgår vilka egenkontroller som genomförts och resultaten av dessa. För att säkerställa att strukturen för egenkontroll följs och dokumenteras på alla enheter kommer avdelningens utvecklingsenhet följa upp dokumentationen av genomförda egenkontroller halvårsvis.

Informationsklassning och konsekvensbedömning

Förvaltningens arbete med informationsklassning och konsekvensbedömningar beskrivs under rubriken "Följsamhet till dataskyddsförordningen" ovan.

Alexandra Wynn
Stadsdelsdirektör
Södermalms
stadsdelsförvaltning

Emma Liljenberg
Avdelningschef
Södermalms
stadsdelsförvaltning

Bilagor

1. Revisorernas årsrapport för Södermalms stadsdelsnämnd 2022

Attesterat av

Detta dokument har godkänts digitalt av följande personer:

Namn	Datum
Alexandra Wynn, Stadsdelsdirektör	2023-05-17
Emma Liljenberg, Avdelningschef	2023-05-17